

Ons embleem: Vrijheid in Nederland

Het Hoofdbestuur, dat U in November van het vorige jaar in Zwolle koos, kreeg o.a. als opdracht mee, te zorgen voor een embleem. Nadat wij lang gepeinsd hadden en nadat wij nog enige tijd voor de technische uitvoering nodig hadden, bieden wij U thans bijgaand embleem ter beoordeling aan. Ons embleem moet goed zijn, of het moet niet zijn. Beter géén embleem, dan een slecht embleem. Ons embleem is goed, wanneer het ons beginsel en onze nationaliteit uitbeeldt. Bovendien moet het embleem technisch uitvoerbaar en eenvoudig en duidelijk herkenbaar zijn. Ten slotte moet het origineel zijn: andere organisaties willen wij niet na-afen.

Phrygische muts op een stok. Die Phrygische muts was een tijdje het symbool van de vrijheid en werd door Franse burgers en arbeiders na 20 Juni 1792 algemeen gedragen. Die muts was de dracht van vissers en zeelui uit de Middellandse Zee.

In 1792 werden in Marseille de galeislaven bevrijd. Deze togen naar de

Franse hoofdstad om de omwenteling te helpen voltrekken. Deze bevrijde slaven brachten de Phrygische muts naar Parijs. De Phrygische muts is dus wél karakteristiek voor de Franse revolutie, maar het symbool van de hoed is op zich zelf het eeuwenoude kenmerk voor de vrijheid.

In het midden van de vorige eeuw werd te Rotterdam een vrijheidsmonument opgericht, ter herinnering aan de inneming van Den Briel. Het is de fiere Hollandse maagd, die in haar linker hand een lange stok houdt, met een zwerige oud-vaderlandse hoed.

Het monument staat op de Grote Markt en overleefde bombardement en bezetting. Voor ons embleem was de Hollandse maagd minder geschikt, maar de breedgerande hoed namen

wij over. De vrijheid is een kostbaar goed en dient krachtig beschermd te worden. Ons leek de Leo belgicus, de Nederlandse leeuw, de beste waker.

Het embleem is dus een combinatie van twee eeuwenoude symbolen. Deze combinatie is bij ons weten enkel in Nederland, in de 16de eeuw, voorgekomen en daarna in onbruik geraakt. Van het buitenland is ons niets bekend, wat ook maar enigszins op het voorgestelde lijkt.

Wij hopen, dat het embleem bij de leden waardering vindt. Mogen de symbolen ons allen voortdurend bezielen tot eendrachtig werken voor de vrijheid in Nederland!

EDGAR NORDLOHNE.

Kenmerkend voor onze staatkundige opvattingen is de centrale plaats, die wij de menselijke waardigheid verlenen. De menselijke waardigheid, die als eerste voorwaarde stelt, dat de mens zich zowel geestelijk als maatschappelijk in vrijheid ontplooiën kan.

Het zinnebeeld voor de vrijheid is een hoed op een stok. U kent allen wel het gebaar van Churchill, die zwaaide met zijn hoed op zijn wandelstok. Deze handeling is niet door hem uitgedacht, maar gaat in wezen terug naar het land waar de wieg van onze Westerse beschaving staat: Griekenland.

Bij de Grieken was de hoed het teken van een vrij man, want slaven liepen blootshoofds. Degenen, die de tiran Caesar doodden, vertoonden zich met de vrijheidshoed op hun piek. De opstand der Nederlanden tegen de Spaanse overheersing heeft velen tot het tekenen van allegorische prenten bewogen. Steeds zien we dan de vrijheidshoed op een paal.

Wanneer de Noordelijke provinciën zich met welslagen tegen de Spaanse krijgsmacht hebben verzet, verschijnt de prent, waarop we de zeven provinciën bijeen zien rond een vrijheidshoed op een stok, met ervoor de Nederlandse leeuw, die met het zwaard de vrijheid der verenigde provinciën verdedigen zal.

Tijdens het beleg van Leiden werden papieren noodmunten uitgegeven met de beeltenis van een Nederlandse Leeuw, die in zijn klauwen een met een hoed gekroonde paal vasthoudt. Deze voorstelling komt vaak terug.

Bekend is o.a. een tekening, die de Pacificatie van Gent uitbeeldt. Rechts op die tekening staat een leeuw met een vrijheidsboom. In later tijd werd de hoed op een stok ook in Amerika bekend, toen de jonge republiek zich vrij vocht van Engeland.

U ziet het, het symbool bestond reeds lang vóór de Franse revolutie. Maar de vrijheidsgeest van toen woei over naar Zuid-Amerika waar bijv. Argentinië een onafhankelijk land werd. Deze staat nam als wapen een